

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8Csp/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518201094
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dosedla
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7518201094.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Dosedla v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: M. V., G.. XX.XX.XXXX, E. K.: O. XXX/XX, XXX XX M. , o zaplatenie 4.099,99 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 1.913,06 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 261,50 Eur od 9.06.2015 do 19.01.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 104,60 Eur od 9.06.2015 do 16.04.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 52,30 Eur od 9.06.2015 do 20.04.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 21.06.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 16.07.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 117,74 Eur od 9.06.2015 do 13.09.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 19.09.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 46,80 Eur od 9.06.2015 do 04.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 59,22 Eur od 9.06.2015 do 16.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 15,00 Eur od 9.06.2015 do 07.11.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.11.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.12.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 16.01.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.02.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.03.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 16.04.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 15.05.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 17.06.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.07.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.08.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 22.10.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 19.11.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 19.12.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 128,13 Eur od 9.06.2015 do 9.01.2019 zastavuje.

II. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25,68% proti žalobcovi s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 26.02.2018 domáhal voči žalovanej zaplata sumy 4.099,99 eur spolu s prísł.
2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá uzatvorila dňa 5.08.2014 so žalovanou Zmluvu o pôžičke evidenčné č. XXXXXXX (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach po 149,48 eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 38.716,2 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 27.02.2015 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a žalovanú upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.05.2015 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 3.06.2015 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Do dnešného dňa žalovaná dlžné splátky neuhradila. Žalovaná celkovo uhradila sumu 1.980,40 eur pred podaním žaloby. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby tak predstavuje sumu 4.099,99 eur. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a náhradu trov konania.
3. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz pod sp. zn. 8Csp/39/20018 zo dňa 16.04.2018, ktorým súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 4.099,99 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.099,99 eur od 9.06.2015 do zaplata, alebo aby v tej istej lehote podala vecne odôvodnený odpor.
4. Žalovaná v zákonom stanovenej lehote podala vecne odôvodnený odpor, v ktorom uviedla, že uvedené úroky sú v rozpore s dobrými mravmi a má za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Poukázala tiež na to, že žalobca neuviedol, akým spôsobom bola posúdená schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tiež na to, že nečitateľné obchodné podmienky ani samotná zmluva neobsahujú ustanovenie, na základe ktorého by žalobca bol oprávnený v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Ďalej žalobca neuviedol, akým spôsobom boli jednotlivé platby započítané a ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania, náklady na vymáhanie pohľadávky vo výške 128,13 eur neboli predložené žiadnymi listinnými dôkazmi, žalobca nemá nárok na uvedené náklady na vymáhanie pohľadávky. Poukázala aj na to, že doposiaľ uhradila sumu vo výške 418,40 eur, na dôkaz čoho predložila výpis z účtu.
5. Nato súd Uznesením zo dňa 4.05.2018 zrušil platobný rozkaz sp. zn. 8Csp/39/2018 - 21 zo dňa 16.04.2018 z dôvodu, že žalovaná podala vecne odôvodnený odpor.
6. Žalobca vo vyjadrení k odporu zo dňa 22.05.2018 uviedol, že uvedené úroky nie sú v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca uvedeným podaním vzal žalobu čiastočne späť a to v sume 418,40 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z dôvodu úhrady tejto sumy žalovanou, z uvedenej sumy sumu vo výške 261,50 eur zo dňa 19.01.2018 realizovanú pred podaním žaloby a sumami 104,60 eur zo dňa 16.04.2018 a 52,30 eur zo dňa 20.04.2018 uhradenými po podaní žaloby. Vo zvyšnej časti trval na podanej žalobe.
7. Žalovaná v duplike zotrvala na svojom písomnom podaní, pričom súčasne vzniesla námietku premlčania, ktorú opakovane vzniesla aj v písomnom podaní zo dňa 7.01.2020.
8. Dňa 23.01.2019 došlo tunajšiemu súdu podanie žalobcu, ktorým oznámil súdu, že žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupca postúpil pohľadávku na postupníka - spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.06.2018. Zároveň spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. vyjadril súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu. Následne súd Uznesením zo dňa 25.01.2019 pripustil, aby do konania na miesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia, s.r.o.
9. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 09.01.2020 vzal žalobu čiastočne späť a to v sume 1.366,53 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z dôvodu úhrady tejto sumy žalovanej po podaní žaloby a

v časti 128,13 eur titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky bez uvedenia dôvodu. Vo zvyšnej časti trval na podanej žalobe.

10. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 21.08.2020. Žalobca a jeho právny zástupca sa pojednávanie nezúčastnili, avšak svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Taktiež sa nedostavila žalovaná ani jej právny zástupca, ktorí svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

11. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

12. Podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 22.05.2018 a dňa 9.01.2020 zoberal žalobu čiastočne späť a to v sume 128,13 titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky bez udania dôvodu a v sume spolu 1.784,93 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania pre zaplatenie tejto sumy žalovanou pred podaním žaloby a po podaní žaloby. Vzhľadom na to, že k čiastočnému späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovanej s čiastočným späťvzatím žaloby súd nezisťoval. Na základe uvedeného preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1.913,06 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 261,50 Eur od 9.06.2015 do 19.01.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 104,60 Eur od 9.06.2015 do 16.04.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 52,30 Eur od 9.06.2015 do 20.04.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 21.06.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 16.07.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 117,74 Eur od 9.06.2015 do 13.09.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 58,87 Eur od 9.06.2015 do 19.09.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 46,80 Eur od 9.06.2015 do 04.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 59,22 Eur od 9.06.2015 do 16.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 15,00 Eur od 9.06.2015 do 07.11.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.11.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.12.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 16.01.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.02.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.03.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 16.04.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 15.05.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 17.06.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.07.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 14.08.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 18.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 22.10.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 19.11.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 67,94 Eur od 9.06.2015 do 19.12.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 128,13 Eur od 9.06.2015 do 9.01.2019 zastavil.

15. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise, a to najmä návrhom na vydanie platobného rozkazu, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadu splátok a úhrad, zmluvou o poskytnutí najľahšej pôžičky, predžalobnou upomienkou a doručenkou a zistil tento skutkový stav:

16. Právny predchodca žalobcu -spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., uzatvoril dňa 5.08.2014 so žalovanou Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 eur. Žalovaná

sa ju zaviazala splatiť v 60 mesačných splátkach po 145,27 eur. Celková čiastka bola 8.716,20 eur. Celková náklady spotrebiteľa boli 3.716,20 eur. RPMN (X) 27,44%, priemerná RPMN 18,90%, fixná ročná úroková sadzba 27,44%. Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) 08/2019. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila, preto žalobca vyhlásil dňa 19.05.2015 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

17. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 2.241,90 eur pred podaním žaloby a sumu 1.523,43 po podaní žaloby, pričom jej bolo poskytnutých 5.000 eur.

18. Z predžalobnej upomienky zo dňa 27.02.2015 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu splátky splatnej v mesiaci 12/2014 do 05.04.2015 s tým, že ak nedôjde k úhrade tejto splátky, právny predchodca žalobcu bude oprávnený celý úver zosplatiť.

19. Žalobca oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 3.06.2015 žalovanej oznámil, že dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

20. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

27. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

29. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanej nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 5.08.2014 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., mal v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Žalovaní zmluvu uzatvárali ako spotrebiteľia, keďže sa jedná o fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonali v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vypĺňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovanými na základe zmluvy uzavretej dňa 26.05.2014 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

30. Žalovaná vo svojom písomnom podaní zo dňa 21.06.2018 a v podaní 7.01.2020 vzniesla námietku premlčania.

31. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver v sume 5.000 eur, ktorý sa zaviazala žalovaná splácať v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

32. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/2019, 3Co/228/2019, 9Co/280/201, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

33. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 19.05.2015 pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 12/2014 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 9 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 20.12.2014 (podľa prehľadu splátok a úhrad - č. 10 - 11 spisu). Odo dňa 21.12.2014 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v stredu dňa 21.12.2017. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 26.02.2018, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

34. Súd sa pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou odplaty, t.j. výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil za obdobie 60 mesiacov pri sume 5.000 eur - 27,44% ročne, takáto výška je uvedená v zmluve. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba

prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (Rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 57/2005 z 1.7.2010). Občiansky zákonník (Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy) výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, z čoho vyplýva, že sú predmetom voľného zmluvného dojednaní medzi zmluvnými stranami, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom.

35. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi stranami dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade žalovaný ako spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etickou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný.

36. Podľa ust. § 10d ods. 2 Nariadenia ak dôjde k poskytnutiu peňažných prostriedkov spotrebiteľovi v období po 31. máji 2014 a pred 1. septembrom 2014, odplata sa na účely tohto nariadenia vlády rozumie odplata obvykle požadovaná bankami a pobočkami zahraničných bánk podľa § 1 ods. 1 až 3 a úvery alebo pôžičky v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a za najvyššiu prípustnú výšku odplaty sa považuje odplata, ktorá nesmie prevýšiť dvojnásobok úrokových mier úverov pre domácnosti zverejňovaných na webovom sídle Národnej banky Slovenska ako súčasť úrokovej štatistiky za prvý mesiac kalendárneho štvrťroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy; úverom alebo pôžičkou sa rozumie aj obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

37. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Národnej banky Slovenska, v roku 2014 v apríli (prvý mesiac kalendárneho štvrťroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy) priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri domácnostiach a pri úrokoch poskytnutých od 1 do 5 rokov (spotrebiteľské a ostatné úvery) bola 10,594% p. a. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami v danom prípade o viac ako 2x prevyšoval úroky, za ktoré banky poskytovali úvery v rozhodnom období. Je síce pravdou, že vo veciach tzv. nebankových subjektov (právny predchodca žalobcu) sa dajú vo všeobecnosti akceptovať vyššie úroky vzhľadom na vyššiu mieru rizika, rozhodne však nie o viac ako 100 % oproti priemeru bánk, pričom v každom jednotlivom prípade sa musia zohľadniť osobitosti daného prípadu.

38. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že dohoda o úroku (odplata) je v zmysle ust. § 39 Obč. zák. v rozpore s dobrými mravmi a zároveň v rozpore so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ V zmysle vyššie uvedeného, súd konštatuje, že v danom prípade odplata (úrok z úveru) prevyšuje najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať, preto je dohoda o úrokoch neplatná a z tohto dôvodu súd považoval celý úver za bezúčelný.

39. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v celkovej sume istiny 5.000 eur. Žalovaná doposiaľ uhradila žalobcovi sumu 2.241,90 eur pred podaním žaloby a sumu 1.523,43 (podľa prehľadu splátok a úhrad) po podaní žaloby. Vzhľadom na to, že súd s poukazom na vyššie uvedené, považuje takto poskytnutý úver za bezúročný, by bolo možné priznať žalobcovi iba sumu vo výške 1.234,67 eur (5.000 eur - 2241,90 eur - 1.523 eur), ktorá suma predstavuje nesplatenú istinu bez akýchkoľvek úrokov.

40. Ako už ale súd vyššie konštatoval, z dôvodov vyššie uvedených bolo potrebné žalobu vo zvyšku zamietnuť, nakoľko premičané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

41. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

43. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

46. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný a zavinil aj čiastočné zastavenie konania spolu v sume 389,63 eur (128,13 eur + 261,50 eur), nemá preto nárok na náhradu trov konania. Nad úspechom žalobcu (37,16%) prevažuje jeho neúspech (62,84%), preto rozdiel uvedených hodnôt predstavuje úspech pre žalovanú vo výške 25,68%. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).